1875. VII. évfolyam. 95. szám. Kedd, május 18.

Előfizetési árak:
Helyben es postán küldve:
Egy évre 10 frt — kr. ½ évre 2 frt 50 kr.
Fél évre 5 „ — „ Egyes szám 10 „
Előfizetési pénz s minden közlemény: Főpiacz, Veczey-ház földszint a szerkesztőségbe bermentve küldendők.
Előfizethetni helyben: Telegdi K. Lajos könyvkereskedésében s a szerkesztőségnél.— Egyébütt a postahivatalok utjan.

DEBRECZEN.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.

A debreczeni és hajdu-böszörményi „függetlenségi párt“ közlönye.

Megjelen hetenkint ötször: hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön és szombaton.

Hirdetési díj:
Öthasábos petitsorért 5 kr.
Nagyobb terjedelmü, mint szintén több izbeli hirdetések, alku szerint a legolcsóbb árért:
Bélyegdij: minden beigtatásért külön 30 kr.
„Nyilt-tér“-en megjelenő közlemény öthasábos sorra 15 kr.
Név- vagy bérmentetlenül beküldött kéziratok nem vétetnek tekintetbe. — Ugy szintén kéziratok sem adatnak vissza.

DEBRECZENI KÖNYVTÁR

Mindenki teljesitse kötelességét.

Másfél hó mulva kezdődnek az országgyülési képviselőválasztások. Addig is ugyan, de akkorra mindenesetre tisztában kell lenni minden választónak magával arra nézve, hogy melyik mérlegbe veti szavazatának sulyát?

Abba-e, mely Magyarország önállóságát és függetlenségét jelzi? Vagy abba, mely szolgai alárendelt-égünk, idegen érdekektől függőségünk mutatója?

Abba-e, melyre önálló pénzügyünk, nemzeti hadügyünk, önálló vámterületünk van irva? Vagy abba, mely mindezt az osztrákokkal közös ügynek mutatja?

Abba-e, mely nemzeti jólétünk biztositékait hordozza magán? Vagy abba, melyen alásülyedésünk és elvérzésünk kétségtelen jelvényei állanak?

Mint Petőfi mondja: „Rabok legyünk vagy szabadok: Ez a kérdés, válaszszatok!“

Ne higyje senki, hogy e kérdés most nem időszerü; hogy a hazafiui aggály nem indokolt most létérdekeinkre nézve. Fájdalom! Még mindig helyén van e kérdés; és pedig tán inkább most, mint akkor, midőn Petőfi azt feltette a nyilvánosság előtt! Ha valaha szükség volt őrködni Magyarország szabadsága, jóléte, jelene és jövője felett: bizony, a mai időkben megkétszerezve lőn a kötelesség, hogy m i n d e n honpolgár lelkiismeretesen őrt álljon nemzeti sarkalatos érdekeink felett!

Egész uj világ tárult fel előttünk, mely káprázatja testi s lelki szemeinket egyiránt!

Szörnyü zürzavar támadt politikai életünkben s társadalmi viszonyainkban. Csodálva nézzük a változásokat s átváltozásokat. Egy egész párt, az ugynevezett országgyülési balközéppárt, a polgárok millióinak képviselői — változtatták meg politikai hitvallásukat; s tévesnek, helytelennek hirdetik azt, mit évek során jónak vallottak; s a mit éveken át, mint roszat ostromoltak és ledönteni akartak, — most annak keltek védelmére!...

E csaknem hihetetlen, csodás, szem- és lélekkáprázató átváltozás okait s helyes- vagy helytelen voltát és következményeit kell átvizsgálni, kutatni, s határozni felettök igennel vagy nemmel.

E nagyszerü kötelesség vár a választókra!

A választók százezrei, kik ama párt tagjait képviselőkül küldték az országgyülésre, s azon milliók, kik az illető választókerületnek lakosságát képezik, — bizonyosan nem bizták meg, nem utasitották ama képviselőket, hogy bevallott politikai hitöket elhagyják! Ezek pedig magoktól nem lehetnek jogositva, hogy az országgyülési képviselői megbizatást — az általok és választóik által kiszabott iránytól épen s egészen eltérőleg, vagyis visszafelé magyarázzák és teljesitsék!

Itt fekszik a vizsgálódás egyik fő tárgya!

Minden választó, menten minden czifra magyarázat büvös hatásától, tiszta, józan észszel vizsgálja meg, hogy e felfordult állapot, e szerepcsere összeegyeztethető-e a bevallott programmal, a választóktól nyert felhatalmazással, a megbizottat terhelő kötelességekkel, a megbizók iránti köteles lovagiassággal, az adott szó szentségével, s a haza állapotával és a nemzet méltóságával?

Az államot egyesek alkotják. És minden egyénnek, annyival inkább minden választónak — kit az ország törvénye jogokkal ruházott fel, k ö t e l e s s é g e: magába szállva okoskodni s megállapodásra jutni a történtek felett s a szerint c s e l e k e d n i, a mint józan esze diktálja!

Nem tenni semmit, semlegesnek, közönyösnek maradni, a hon sorsa felett elvetett koczkát gurulni hagyni arra, merre a véletlen viszi, — épen annyi, mint hozzájárulni a roszhoz, vagy épen vétket követni el.

Ha minden választókerületben többen kivonják magokat a cselekvés teréről, kérdés, hogy nem épen az ő viszszavonulások folytán alakul-e oly helyzet, mely az országnak nagy veszedelmére válik, s melyet tán akaratuknak mérlegbevetésével meggátolhattak volna?

A tevékenységre nem lehet alapos ok. Sem a roszul értett „békésség,“ sem a hatalmasoktól való félelem, sem a magán kényelem nem okadatolhatja a tétlenséget akkor, midőn a veszélyben levő hazának minden kézre, minden szivre, minden főre szüksége van!

Föl tehát t e t t r e minden polgár, ki azt nem akarja, hogy a vaksors, vagy csak a kapzsi önérdek döntsön hazája sorsa felett!...

Mindenki vizsgálja meg, hogy azon gyászos politika, mely 7 éven át tönkre tette az országot, folytatható-e végveszedelmünk nélkül? Vizsgálja meg, hogy azok vannak-e hivatva Magyarország sorsát intézni, kik ama politikához csatlakoztak; vagy azok, kik azt akarják hogy ne legyen ur más Magyarországon, mint a magyar nemzet; kik arra törekesznek, hogy vér- és pénzadónk saját magunknak, s ne idegenek javára értékesittessék?

Minden igaz magyar keblében élénken lüktet a hazája iránti lángoló szeretet; Magyarország önálló állami léte oly közóhajtás, hogy — hacsak mesterkélt uton s ravaszul alkalmazott fogásokkal nem sikerül elaltatni a nemzeti lelkiismeretet, — az idegen érdekek mérlege fel fog billenni a választások alatt, ha mindenki teljesiti kötelességét.

Annyi tiszta józaneszü fő, annyi lángoló honfiui sziv, — mint a mennyivel Magyarország rendelkezik, — bizonyosan lenyomja az idegen érdekek és a szolgai függőség mérőserpenyőjét!...

Midőn a mult század végén a franczia katonák nagy győzelmeket vivtak s többi közt meghóditották a Rajnát, a dicső hadsereg fáradozásai jutalmául a nemzetgyülés egyik tagja dicsérő kiáltvány készitésével bizatván meg, nyilatkozványa ebből állott: „köztársaságiak! m e g t e t t é t e k k ö t e l e s s é g e t e k e t!“ — e spártai rövidségü, de hatásos kiáltványát a nemzetgyülés és az ország roppant tetszéssel fogadták.

Mi is tegyük meg mindnyájan kötelességünket.

S ha ez igy lesz: a választásokból az önálló, szabad és boldog Magyarország diadala fog kikerülni!...

Oláh Károly.

— **Az igazságügyér** a jövő hóban több törvényszéket meglatogat. Valószinüleg Debreczenbe is eljön.

— **A választási előmunkálatok** jelen állapotát a belügyminiszter a képviselőházi osztályok ülésében következő adatokkal illustrálta: 16 központi választmány már fölterjeszté a teljesen elkészült állandó választási névjegyzékeket, 98 pedig junius hó végéig mulhatlanul föl fogja azokat terjeszteni, és igy 114 közp. választmányra, vagyis az összes szám szerint 145 központi választmánynak több mint — három negyedére nézve már ma bizonyos, hogy a választásokat julius hó 1—10-ke közt keresztülvihetik. Tiz törvényhatóság: Középszolnok, Thuróczmegye, Szeged, N.-Kikinda, Abrudbánya, Bereczk, Kolos és Szék városok s Maros- és Medgyesszék központi választmányai az állandó névjegyzékek elkészitésének ideje iránt még nem nyilatkoztak; eddigi munkálataik után itélve azonban ezek is el fogják junius hó végéig készitni az állandó névjegyzékeket. Hét központi választmánynál, u. m. Árva-, Bihar-, Hont- és Sopronmegyénél, Budapest fővárosnál s Csik- és Szebenszéknél kétes az állandó névjegyzéknek junius hó végéig elkészülhetése. Tizennégy központi választmány végül, t. i. Bács-, Bodrog-, Baranya-, Bereg-, Nyitra-, Somogy-, Szabolcs-, Szatmár-, Torontál-, Vas-, Veszprém-, Zala- és Hunyadmegyék, Szászváros és Szerdahely szék központi választmányai részéről nem várható junius végéig az állandó névjegyzékek elkészülése.

A hajdu-nánási függetlenségi-párt programmja.

A h.-nánási függetlenségi-párt az országos függetlenségi-párt elvei alapján kivánja magát az országgyülésen képviseltetni, s bármily párt üljön is a kormányon, bár miként nevezze is el magát, ő mint radikalis ellenzék — akár a kormánynyal, akár más pártokkal szemben — Magyarország önállósága, függetlensége alkotmányos uton leendő viszszaszerzésén törekedni — hazája, nemzete érdekei felett őrködni, hazafias szent kötelességnek ismeri; s egyszersmind hivatásához képest minden üdvös eszmét, minden nemes törekvést — mely a haza jobbléte előmozditására czéloztatik, — akár a kormánytól, — akár más párttól eredjen is az, — párolni, támogatni, érvényre juttatni kiván és törekszik.

Ezekhez képest sarkalatos elveit, határozott állását következőkben kivánja rendületlenül megtartani.

1-ször. A koronás magyar király, s az uralkodó családnak törvényeink által biztositott uralkodói s öröklési jogait, nemcsak megsérteni nem kivánja: sőt honfiui kötelességnek ismeri, szóval, tettel, életével és vérével is minden kül és bel megtámadtatások ellen védeni, megőrizni, tiszteletben tartani és tartatni.

2-szor. Kivánja, hogy az 1867. XII-dik törvényczikben foglalt közösügyi viszony — mely Magyarországot ő felsége többi országaihoz természet-ellenesen, hazánk önállósága, függetlensége lenyügözésével oda füzi, s mely a most lefolyt eddigi 7 éves kormányzat szomoru következményei után a haza végelsülyedése nélkül továbbra már különben sem tartható — minden erre vonatkozó kiegyezkedési törvényekkel együtt, a legközelebb összehivandó országgyülésen alkotmányos uton tétessék hatályon kivülivé; s Magyarország önállóságának, függetlenségének visszaállitása, törvénybe igtattassék.

Innen folyólag kivánja:

a) az önálló „magyar nemzeti bank“ mielőbbi létesitését;

b) egy önálló magyar királyi hadsereg szervezését a magyar király legfőbb hatalma, a nemzet felügyelete, gondozasa, a magyar hadügyminiszter előterjesztésére ő felsége által kinevezendő magyar hadi kar parancsnoksága alatt; s hogy ezen hadsereg az országgyülés beleegyezése nélkül az országból ki ne vitessék;

c) hogy Magyarország a kül államoknál önállóan képviseltessék;

d) kivánja a delegációk megszüntetését;

e) a quota eltörlését, a függő adósságok alku szerinti hányadának elvállalásával is.

f) kivánja az önálló magyar vám-vonalok felállitását.

3-szor. Minden közösség teljes és végleges megszüntetésével nem látja e párt Magyarország önállóságát s függetlenségét veszélyeztetőnek, ha hazank s ő felsége többi országai között — egyenlő haderő föntartása mellett — v é d - és d a c z s z ö v e t s é g k ö t t e t i k.

És midőn ez eszmékért alkotmányos uton küzdeni, s azok békés uton lehető érvényre jutásán törekedni e párt a legszentebb honfiui kötelességének ismeri: ugyanakkor kinyilatkoztatja, hogy országgyülési képviselőjétől — mindazon időkre, mig a h.-nánási választókerület képviselője lesz, — a jelen programm megtartását határozottan követeli.

Kelt H.-Nánáson, az 1875-dik évi évi május hó 2-dik napján a h.-nánási függetlenségi-párt közgyülésén.

Fülöp Károly. függet.-párt jegyzője. **Csohány Ferencz,** független.-párt elnöke.

Budapest, máj. 16.

— A „Debreczen“ szerkesztőjének. —

Mig önök Debreczenben vigyázódással gondolnak azon élvezetek után, melyekben a fővárosi ember részesülhet, addig mi szeretnénk Debreczenben teremni, hogy ott az idylli élet kellemeiben részesülhessünk.

Mig Debreczenben az élvezetek önkényt jönnek előbbe és pedig ingyen, addig a szegény fővárosi kénytelen bódolni azon elvnek, illetőleg urnak, melynek neve a pénz. Jaj neked, ha a fővárosban nincs pénzed, — mert akkor inkább zárd be magad szobád falai közé s a levegőt is félve szivd be, — mert az is pénzbe kerül. — Hiába, a pénz beszél!...

Két élvezet azért mégis kinálkozik, ami pénzbe nem kerül. Ez a sétálás és az országgyülés. A sétálás utójára unalmassá válik; az országgyüléstől pedig az ember végre elszomorodik.

Mindjárt meg mondom azon okokat, a melyek ezt előidézik.

Lehetetlen azon közönyt elképzelni, — ha az ember maga szemével nem látja, amily közönynyel a képviselők egyrésze az országgyülés és az ország dolgai iránt viseltetik. — A többség nem jár a gyülésekbe. — Nagyon sok nem csinál egyebet, mint napokon keresztül ujságot olvas vagy pláne lovakat etcetera rajzol, különösen egy képviselő, aki már emiatt (nem beszédjei, vagy nagy tettei után) egészen hiressé lett a karzat és képviselőtársai előtt. Ez az ur az, aki 9 év óta egy szót sem szólt hanem 9000 lovat rajzolt. Kár meg nem tenni valami igazgatói állásra a képzőmüvészeti társulatnál. De nem akarom ez urnak ártatlan mulatságát megzavarni, hisz több is van még ily derék képviselő.

Sok képviselő végig nézi látcsövével az országgyülési karzatokat, s azzal megy máshelyre, mert elvégezte honatyai kötelességét. Hanem mikor szavazni kell, a mamelukhad a miniszter után feláll, leszavazzák a függetlenségiek legczélszerübb, legszabadelvübb, s az ország pénzügyi helyzetén legsikeresebben segithető javaslatokat, mert ők „szabadelvüek“! Ha egy függetlenségi párti képviselő beszél, oda sem hallgatnak, csak mikor ez ellen egy „szabadelvü“ felszólal, — akkor kiáltják egy megkezdett „helyes“ után a dettót!...

De hagyjuk ezeket a miseriákat az alsó házban, — s nézzünk szét a főrendek között.

A főrendiház tagjai most mindennap üléseznek, és az ülések körül nagy az érdekeltség. Meg akarják mutatni a méltság. főrendek, hogy ők is tudnak valamit és hogy ők nem szavazógépek, minta „szabadelvü“ urakott az alsó házban. Tiszának váltig is fáj emiatt a feje, mert minden lépten nyomon fülébe kiáltják, hogy nem biznak a kormányban.

De hagyjuk e politikát, mely már a társadalmi térre is átvitetett, s mivel levelemnek czime után az olvasó nem vezérczikket, hanem ujdonságot vár, lássunk egyet és mást a frissebbek közül.

Mindenfelé falragaszok hivják a közönséget a pünkösti ünnepek eltöltésére. Bécsbe, Trieszt és Fiuméba kéjvonatok indulnak, — a Margitszigeten sétahangverseny lesz, az egyetemi ifjuság Visegrádra és Esztergomba rándul. Szóval valahány mulató hely csak van itt, valahány vendéglős csak székel a fővárosban és környékén, mind készül az ünnepekre. Lesz is mindenütt sok ember, de oly eredeti mulatság, oly fesztelen nép ünnep nem igen fog sehol sem sikerülni, mint Debreczenben a nagyerdőn. Jövő levelemben majd irok ezekről is, mert néhány nevezetesb helyre szándékom elvezetni a „Debreczen“ tisztelt olvasóit.

A majálisok egymást érik, a sok jótékony és pedig nőegylet hol itt, hol amottt rendez hangversenyt, tánczvigalmat, egyszóval, mulat az egész város, — azaz: — akinek van pénze.

A németesség kezdi terét lassanként veszteni, bár fájdalom, a magyar fővárosban nagyon sok hely van, hol magyar szót nem lehet hallani, s hol alig kaphatni egy magyar lapot. Eszébe jut az embernek önkénytelenül azon pár beszéd, — melyet az éjkirálynője Tóti Dorkával folytat a „Peleskei nótárius“-ban, midőn kérdi a boszorkánytól: mi az a Magyarország, ő azt nem ismeri s igy válaszolá rá Dorka aszszony: Magyarország szép ország, beszélnek ott mindenképen, még magyarul is!...

Irodalmi ujdonságul felemlithetem, hogy Kompolthi Tivadar egy Veszprémben ujonnan alapitandó kormánypárti lap szerkesztőjéül van megniva, s oda el is fog menni s megkezdi a lap szerkesztését a jövő hó elejével.

Nem akarok megfeledkezni a „debreczeni körről“ sem, mely látszólag alszik ugyan, — de a jövő hó elejével, mint értesülök, véglegesen szervezkedni fog.

V e d e r e m o

— ***A magyar fővárosból.*** — **Dr. Siklóssy Gyula** egyetemi tanár s szemész orvos külföldi utjából visszatért. **A mult héten** a fővárosban született 285 gyermek, elhalt 277 személy. **Szombat** este a Dunapartról egy 5 mázsás horgonyt loptak el. Derék legény volt az illető. **A sugárutnak** a nagymezőutczától városligetig terjedő részét az ünnepek alatt adták át a forgalomnak. **Az orvosok** és természetvizsgálók nagy gyülése — az előpataki fürdőben — Erdély egyik legkisebb fürdője, aug. 26-án kezdődik. **Az alsó dunaparton** szombaton egy ismeretlen ifju hulláját fogták ki. **A honvéd** zászlóaljakat ezredekbe osztják.

V i d é k.

— A „Debreczen“ levelezése. —

H.-N á n á s, máj. 16.

A hajdu nép Bocskai István alatt, s az óta is mindig harczokban, békében, hazánk önállósága, függetlenségeért küzdött. A h.-nánási választó kerület ez ujabb alkotmányos aera alatt és pedig ellenpárti jelölt nélkül mindig oly képviselőt választott, — ki szivvel lélekkel az országos függetlenségi párt elveit vallotta.

Azonban f. é. április 10-én tartott **párt** alakulási értekezleten, melyben 130 választó volt jelen, szakadás jött létre az eddig egy elvü nép között, s mig a jelen volt 130 választó közül 102 egyén továbbra is a függetlenségi párthoz nyilatkozott, s önkezüleg annak könyvébe irta be nevét: addig a többi, tehát 28 egyén az ugynevezett „szabadelvü“ k o r m á n y p á r t o t alapitotta meg közöttünk.

Az ekkor külön szervezkedett függetlenségi pártnak f. é. április 26-kán tartott bizottmányi gyülésében jegyző a párt programmja szerkesztésével megbizatván s az előkészült programm az április 28-ki bizottmányi, s május 2-ki köz-gyülés által is elfogadtatván: annak kinyomatása, kiosztása, s nyilvánosság elé bocsátása elhatároztatott.

E határozathoz képest a „h.-nánási függetlenségi párt“ programmját kinyomatva azon szives kéréssel küldöm be t. szerkesztő urhoz, hogy azt lapjában közölni — s z i v e s k e d j é k.

Ez alkalommal az eddig tapasztalt eredmény után itélve tudatom, hogy a pártok nálunk a nép között is azon arányban állanak, mint a megalakuláskor állottak; s igy a kormánypárt igen nagy kisebbségben áll.

Fülöp Károly,
függ. p. jegyzője.

— ***Vidéki hirek.*** — **Egy ismeretlen** jól öltözött nő f. hó 12-én a Dunába ölte magát. **Pozsonyban** f. hó 13-án több katona egy hullát huzott ki, melynek fején több seb látszott. Hihetőleg gyilkosság áldozata volt. **Pátkan** (Fehérmegye) egy földmives nejével összeveszvén, egy doronggal ugy megütötte, hogy ez rögtön meghalt. **Töltösy Ede** veszprémi tanár s áldozár élte 78-ik évében elhunyt. **Dankó Gyula** jeles pécsi népzenész zenetársulatával Balaton-Füredre ment, hol az egész fürdői idény alatt leend. **A nyirbátori** postát 400 frtig kirabolták. **Kotajban** e hó 10-én egy izraelita 3 s egy földmives két lovát ellopták. Vajon nem a Sós Pista keze müködik ott?

Nézetek őstermelési állapotaink felől, különös tekintettel a bányászati és erdészeti szakokra.

— Három közlemény. —

(1.) Nagyon szeretnek sokan hivatkozni arra, hogy hazánk kiválókép őstermelésre van hivatva. Ebben nagy igazságuk is van, kivált midőn nem azért mondják ezt, hogy ezáltal mintegy lebeszéljenek azon eszméről, hogy jó lenne már egyszer az ipart és kereskedelmet is más mivelt államok módjára nálunk is lábra állitani.

Mert ekkor aztán nincs igazuk! Hazánk ugyanis arra van hivatva, hogy egy önálló valódi államot képezzen, melyben minden állampolgár külön-külön és együttesen elérhesse a boldogság, a jólét azon fokát, melyre minden ember észszerüen számot tarthat tehetsége és kifejtett munkássága után. Már pedig az ember a földi jóllétet és boldogságot szükségleteinek kellő kielégitésében keresi. E szükségletek pedig csaknem ugyanazok, vagy legalább nagyon hasonlitanak egymáshoz mindenütt; és pedig az ipar s kereskedelem czikkei nagy szerepet játszanak azok közt. Ezeknek előállitásáról és nyeréséről is m a g u n k n a k k e l l t e h á t f ő k é p g o n d o s k o d n u n k h a c s a k — f ü g g ő v é n e m a k a r j u k m a g u n k a t m á s o k t ó l t e n n i. Ezt pedig világos, hogy nem akarhatja senki, a ki a jóllét és boldogság után törekszik, mert mindennek egyik alapkövét maga a f ü g g e t l e n s é g k é p e z i é p e n.

Bár mennyire bővölködjünk is gabonában, állatban, fában, fémben, mégis tavol állunk az elérhető jólléttől, — ha a makarónit Olaszhonból, a bagariát Muszkaországból, a butorokat Bécsből, s a gépeket és eszközöket Angliából várjuk!

Nem azért vagyunk tehát kiválókép őstermelésre hivatva, hogy aztán egyebet se tegyünk a mellett; hanem csak azért, mert természeti viszonyaink e czélra igen kedvezők. Ezt pedig fel kell használnunk, ha valóban okosok akarunk lenni. — Okosnak pedig kell lennünk, mert azért vagyunk emberek. Midőn őseink megszerzék a „t e r m é s z e t á l d á s a i b a n o l y g a z d a g M a g y a r h o n“-t és annak örököseive tevének, ezáltal nemcsak arra köteleztek bennünket, hogy felmerülhető szükségleteinket képesek legyünk mi magunk kielégiteni, de még alkalmat is nyujtának ezáltal egy magasabb emberi feladat betölthetésére is: a természet által nyujtott előnyöket felhasználva — anyagforrása, éles tára lenni az emberi társadalom azon részének, mely iránt a természeti viszonyok talán sokkal mostohábbak. Nagy és szép feladat ez! De hogy mily gyarlón tudunk megfelelni ennek, azt is tudja mindenki! „Ha az isten jó időt ád, t. i. nem lesz sok eső, hogy árviz legyen — és lesz időnként egy-egy kis eső is, hogy ki ne száradjon minden, és ha a vasutak kegyesek lesznek, egy kis gabonát talán csak tudunk a sweiczi piaczokra vinni! Ennyi az egész és több semmi!

S ha kutatjuk gondosan az okát ezen nagymérvü élhetetlenségnek, bizonyára nem csak abban találjuk azt, hogy hazánknak ipar és kereskedelem tekintetében nincs meg a kellő önállósága, hanem abban is, hogy az oly nagyrabecsült őstermelési hivatásunknak sem tudunk kellőképen megfelelni. Még e tekintetben is tulszárnyaltatunk akarhány oly állam által, melynek természeti viszonyai a miéinkhez képest sokkal mostohábbak. Ennek pedig egyetlen főoka abban rejlik, hogy nemcsak lépést nem tartunk az őstermelésre vonatkozó szakismeretekkel, nemcsak nem hivjuk újra meg ujra segitségül azon vivmányokat, melyeket e tekintetben a tudomány és tapasztalat küzdött, de megfoghatatlan közönnyel bántalmazzuk azoknak nem egyszer még a legelemibb tételeit is.

Ha csak a mezőgazdaságot és állattenyésztést tekintjük is, jóval megette állunk nem egy államnak, mely nemcsak kevésbé van ezekre hivatva, de kevesebbet is hivatkozik ezekre, mint mi és kevésbé is veszi ezeket alapul összes államgazdasági miveleteinél, — mint mi, A valódi szakismeretek még e tekintetben sem törtek maguknak utat társadalmunk minden rétegénél. A „nagy tömeg“ — a nép — még e tekintetben is csuful szégyent vallana, ha versenyre kellene kelnie sok európai állam földészeivel és állattenyésztőivel szemben. Pedig jól fogva fel a dolgot, társadalmunk ezen rétegének volna épen kiválókép szüksége az ide vonatkozó szakismeretekre.

Minél belterjesebben gazdálkodni épen a kisbirtokn kevés tőkéjü népnek kellene, hogy igy kevésből is tudjon sokat — vagy legalább elegendőt előállitani. A nagy birtokosok és gazdagok ugyanis könnyen tudnak valódi szakismeret nélkül is segitni a bajon, mert a nagy birtok nemcsak rákényszeriti néha az embert a külterjes gazdálkodásra, de a kivánt jóllétet is képes állandóan biztositani még igy is; — másfelől pedig, ha nagy tőkével rendelkezik az ember, üres fővel is képes szakgazdaságot folytatni nem egyszer, csak szakértő közegeket kell szereznie! Nem igy a nép azonban! Ez ugyanis a fentebbiek mellett még arra is van hivatva, hogy gazdalkodásának legnagyobb részét maga végezze el sajátkezüleg és saját felfogása szerint. Ehez pedig, ha sikert akar remélni munkája után, a szükséges szakismeretek mulhatlanul szükségesek.

Miután azonban a szakismeretek a kor-

Kaufmann & Simon,
Bank und Wechselgeschäft
in Hamburg.
Mindenféle államkötvény, vasutrészvény és kölcsönsorsjegyek vevő és eladó üzlete.

ral és tudománynyal folytonosan haladnak, azokat követni tehát csak ugy lehetne, ha az épen e czélra hivatott szakintézeteket látogatnák kellőkép az illetők. Azonban gazdálkodó népnek lenni, mely tudniillik arra van hivatva, hogy felserdült korától kezdve folytonosan a gyakorlati gazdálkodásnak éljen, és a mellett szakintézeteket is látogatni, hogy a szakismeretekkel lépést tarthasson, világos, hogy lehetetlen! Nem is szükséges ez, mert van kisegitő mód e tekintetben elég, csak foganatba kell venni azt. Ott vannak a szakközlönyök és folyóiratok, melyek épen arra hivatvák, hogy a szakismeretek haladását folytonosan nyilván tartsák, terjeszszék és népszerüsitsék. Azon kell lenni tehát minden erre hivatott közegnek, hogy a nyilvántartás, terjesztés és népszerüsités ezen hatályos eszközét igénybevegye. Ez azonban nagyon kölcsönös dolog — és attól tételeztetik fel leginkább, hogy vajon akad-e olyan elegendő, a kivel szemben ezt tenni lehessen? Van-e tudvágy és olvasási hajlam ez iránt a népben? És ott van továbbá a társulás eszméje!

Nagy Gyula,
selmeczi akad. segédtanár.

Válasz.

Érmellék, máj. hó.

A „Debreczen" május 13-iki számában Dr. Kempf Józseftől egy czikk jelent meg, mely válasz akart lenni az én — ápr. 21-én megjelent — **„fogyunk pusztulunk"** czimü czikkemre.

Nem állhatom meg, bár a hirlapi vitatkozástól a hátam is borsózik, hogy erre nézve némi észrevételt ne tegyek, nehogy csakugyan igazat adni látszassam hallgatásommal.

Az igen tisztelt Dr. ur átalában sokat akart mondani s a lényeget a tollban feledé. Ugy látszik, nem azon botránkozott meg, hogy én a papokat orvosokká akartam tétetni, hanem azon, hogy a homeopathiát ajánlottam. Szerinte csak némely kivételes esetben lehet ezzel segiteni és tökéletesen kiképzett orvos kezéből.

Erre nézve igen szerény megjegyzésem az, hogy én ösmerek pár általa ugy nevezett „falusi lelkészt" a kik pedig az orvosi tudományt nem az egyetemen tanulták, a kik a homeopáthiával olyan sikerrel gyógyitanak, a milyennel kevés allopata orvos, hogy kik ezek, megnevezni nem áll jogomban, nem akarván őket is hirlapi vitába keverni, — ezek tehát falusi lelkészek és mégis jeles orvosok, s hányan lehetnek még, a kiket nem ismerek?!

Hogy ezen czikkem nem kiáltó szó volt a pusztában, fényes bizonyitéka a tisztelt Dr. felszólalása.

A történetek igen sokra tanitanak bennünket s én egyátalában nem vonom kétségbe a tisztelt Dr. ur tudományosságát, hanem azon jelesek tudományát is el kell ismernie, a kik a homeopathiát, mint egyedüli biztos gyógymódot ismertették és annak egyetemünkön tanszéket is állitottak, a legtöbb allapota orvosnak nem kis bosszuságára.

Ugy látszik, nem vette a tisztelt Dr. ur kellő figyelembe czikkemet, mert hiszen épen azért kötném össze az orvosi tudományt a papival, hogy a hol az orvos meg nem élhetne, ott a paporvos minden esetre meg tudna élni s papi teendője mellett is könnyen szolgálhatna a szenvedő emberiségnek.

Azt sem vette figyelembe a tisztelt Dr. ur, hogy a mi lelkészeink legtöbbje, midőn illetőleg rendes állomást kap, rendszerint 30 éven tul van, s csak kivételes eset és szerencse, ha hamarabb választatik meg pappá, választásról szólok, mert kálvinista lévén, a klérushoz semmi közöm, bár ha ott ezen ügy sokkal inkább keresztülvihető, mint a szegény — senki által nem pártfogolt kálvinista deáknál. És mert maga a tisztelt Dr. ur mondja, hogy a gyógyászat s vallás kölcsönös viszonyban áll, egyátalában nem látom megingatva állitásom helyességét akkor, midőn azt mondom, hogy igenis a lelkészi pályával nem ellenkezik az orvosi pálya s csak a kezdeményezés nehézségein kell tul lennünk és segitve van a bajon.

Hogy pedig miért ajánlanám épen a homeopathiát, ez először azért van, mert én feltétlenül hiszek ezen gyógymódban, másodszor pedig mert csak is ennek tartása vágna össze a szegény falusi pap erszényével.

Hogy a tisztelt orvos ur a homeopathiát egyszerüen semminek nevezi, ezen nem csodálkozom, mert hiszen ezzel minden allopata orvos ugy van, a ki a homeopathiát nem érti, mert ha ezzel gyógyitana, akkor meg az allopathiára mondaná, hogy épen annyit árt, a mennyit használ.

Én a szegényebb osztály nevében beszélek inkább, mert hiszen a vagyonosabbnak módjában áll bármily messziről rendes orvost vitetni betegéhez, s egy kerületi tiszti orvos soha sem menne ki a szegény napszámoshoz 3—4 mértföld távolra ingyen, — vannak nekünk most is kerületi orvosaink, de annyi a teendőjük, hogy nem képesek kivált a mostani egészségtelen viszonyok közt, mindenkinek szolgálni, s mi, a kik a nép közt élünk, látjuk és tudjuk, hány szegény munkás kéz vész el segély nélkül?!

Hogy ama megtámadott czikkemet papi zamat lengi át, tagadom, mert én egyátalában nem vagyok pap, hanem igenis vagyok a népnek barátja, s véghetetlenül fáj lelkemnek, midőn egy-egy derék munkást kidőlni látok, s más felől tudom, hogy a mi népünk vele született kegyeletnél fogva többet bizik papjában, mint a világ bármely orvosában, pedig nemde orvos ur, a bizalom is megkivántatik bizonyos mérvben ahoz, hogy sikerrel lehessen gyógyitani. Nem száraz tudomány kell hát nekünk tisztelt doktor ur, s a szaktudománynak egymás elleni torzsalkodásával nem segithetünk itt a bajon, s én nem is a homeopathára fektettem ama czikkemben a fősulyt, hanem arra, hogy a pap orvos is lehet és hogy ez miként lenne kivihető, annak kikombinálását bizzuk arra, a ki ehez még mi nálunk is jobban ért.

Hegyközi.

Külföld.

(k.) **Németország.** Az orosz czár tegnap reggel Emsbe utazott a német császár a vaspályáig kisérte czárt, hol a herczegek s a mecklenburgi herczeg jelen voltak. A bucsu igen szivélyes volt, az uralkodók ismételten megölelték és csókolták egymást. A „Norddeutsche Ztg." által közlött az államkanczellárnak a háboru vagy békére vonatkozó nyilatkozata diplomatiai körökben megerősitést nyer. Bismarck roszullét által akadályoztatott az orosz czár tiszteletére rendezett ünnepélyen jelen lenni; mindazáltal többször fogadtatott a czár által. Gortschakoff herczeggel naponta tanácskozott.

Szentpétervár. A kormány a persa határi vasuti épitést megengedte. Gortschakoff helyett Jirmini bizatott meg a külügyekkel.

A walesi herczeg Indiába utazik, magával fog vinni 4 lapszerkesztőt is.

Versailles. Az 1575-iki költségvetést 2569 milliónyi kiadással 2573 millió bevételt mutat. A „Moniteur" szerint minden kabinet positiv értesitést nyert, hogy most el van háritva minden veszélyes bonyodalom.

— **Ausztria.** Palacky, a hires cseh patriota, a csehek közti pártszakadások folytán hosszabb nyilatkozatot tett közzé a „Pokrok"-ban. Tele van ez irat a németek iránti gyülölséggel, kiket a slavismus legfőbb ellenségeinek mond évszázadok óta. „Hamarább fölmelegszik a kigyó a jégen — igy szól többi közt — mint a cseh összeforrjon a némettel." — Szerinte az ifju cseh párt meg van mételyezve a bécsi álliberismus által. Végül igy kiált fel: „Hogyha az államnak sem hatalma, sem akarata nincs a cseheknek igazságot szolgáltatni, akkor nem is kötelezi őket a lelkiismeret, hogy hozzájáruljanak fentartásához. A cseh nemzet erős, és szilárdul áll nem Ausztria, hanem önmaga által."

UJDONSÁGOK.

* **Lapunkat** a székelyhidi választókerület függetlenségi pártja a tegnapi ülésén pártközlönyül választá.

* **A debreczeni** p. ü. igazgatóságnál Maróczy János p. ü. fogalmazó a n. mélt: m. kir. p. miniszter által p. ü. II-od oszt. titkárrá kiveveztetett. Konrád Gyula pedig I-ső oszt. p. ü. fogalmazóvá előléptetett. — Debreczen 1875, május 10-kén. Halmágyi.

* **A gőzmalom-társulat** elnöke tegnap választatott meg. E tisztelet városunk egyik derék férfiát Sesztina Lajost érte, ki nagy szavazattöbbséggel választatott meg.

* **Lövöldei értesités** május 27-ről. A tegnapi czéllövészet kevés számu tagok közremüködése mellett folyt le; összesen tétetett 215 lövés, $54\frac{1}{2}$ körrel. A kitüzött 3 dijból, az első — 1 drb arany bentmaradván, a másodikat, 1 drb 2 frtos tallért — nyerte Gyürky Sándor, legjobb mély lövéssel; a harmadikat 1 drb ezüst forintost — Jóna Dániel legtöbb körrel. Tudomásra hozatik a lövészet barátainak, mikép rövid időn a Werndlféle fegyver és karabély számára egy állás fog berendeztetni, mi is annak idejében a lövészek tudomására fog hozatni. Debreczen, 1875. május 18-án Közli: Boczkó Soma egyleti jegyző.

* **A gazdászok** majálisa holnap délután 4 órakor veszi kezdetét. Jó mulatást a derék fiuknak!

* **Hárman valának együtt,** és pedig mind királyi hivatalnokok jöttek vala szombaton este a nagyerdőről hazafele; ugyde szükségképen péterfián a nemzetiszinü fabakter mozgó tartalma előtt kelletvén elléptetniök, égő szivarral, hogy a lehető explosio kikerültessék: (?) a szivarok letevése parancsolólag követeltetett; hanem embereink azt hivék, hátha csak mókázik, és nem engedelmeskedének; ekkor aztán történt a hallatlan esemény, hogy t. i. a honvéd őr jelentése folytán több vitéz is előrukkolván, a nem engedelmeskedő urak szépen bekisértettek az őrszobába és ott üldögéltek egész éjfélig, a mikor végre az őrtiszt által szabadlábra helyeztettek.

* **Két városi** közrendőr (constabler) szombaton este összeveszett hatvan-utczán egy korcsmában, ugy hogy egymásról a ruhát letépték. Na már ezekre rá lehet bizni a csendfentartást!

* **Az én felelősségemre.** Vasárnap este felé a nagyerdőről Gambrinus italától jól illuminált 10 tagból álló társaság, kiknek nagyobb része államhivatalnok volt — jött haza felé. Csapóutczán a polgári kör helyisége előtt egy ifjuval találkozván, ezt sine fine, anélkül, hogy hozzájuk egy szót is szólott volna, megtámadva nemcsak sértő szavakkal, hanem pofonvágásokkal is illeték. A fő matador e tragoediában egy államhivatalnok volt. A szerencsétlen megtámadott ifju konstablert kiabált, ki a hely szinén meg is jelent. Alig érkezett oda, midőn a matador: „Az én felelősségemre vigye be" szavakkal bekisértette. Ilyen dolog történt a nagycsapóutczán, melyeknek hőse egy államhivatalnok volt.

* **Kongott az ürességtől** tegnap délután a város és kivált a piacz; az erdőre, a zöldbe ment, a ki csak tehette, hagyományos szokás szerint. Érdekes statisztikai adat lett volna számbavenni azt a népet, mely tegnap péterfián végig ment, és majdan jött is visszafelé szakadatlanul; hát még az erdőn! Azt lehetett mondani, többen voltak a kinlevők, mint a hány falevél van még a fákon, csakhogy aztán a hernyók mégis többen voltak, s nem a legnagyobb vendégszeretetet tanusitottak; azt a tarka-barka mulatozást stb. látni lehet, de nem eléggé jellemzően leirni: mint tudjuk, még a vidékről is sokan jöttek be, ezen hiressé lett napnak nagyerdei eseményei megszemlélésére, s az abban leendő részvevésre.

* **A debreczeni könyvnyomdászok önképző-egylete,** 1875. junius 5-kén, szombaton a népkertben saját és a beteg-utassegélyző-egylet pénztára javára mükedvelői előadással és tánczczal egybekötött zártkörü alakulási emlékünnepélyt rendez. Belépti-jegy 1 frt. — Családi-jegy 3 frt. A jótékony czélra felülfizetések köszönettel vétetnek és hirlapilag nyugtáztatnak. Jegyek előre válthatók, a meghivó előmutatása mellett, Frics József bizottsági elnöknél a városi könyvnyomdában; továbbá Telegdy és Csáthy urak könyvkereskedésében; Szepessy Antal ur diszmüáru kereskedésében és este a pénztárnál. Kezdete pont 7 órakor. MÜSOROZAT. Megnyitó beszéd Frics Józseftől. **„SÜKETNEK KELL LENNI".** Bóhózat 1 felvonásban. — Forditotta Császár Miklós. Személyek: Damoison, magánzó Sztarill Sándor ur. Eglantine, leánya Frics Ilka k. a. Placide Várady Lajos ur. Bonifácz, inas Damoisonnál Lesska Nándor. Rendőr Erdélyi Mihály. Rendőrszolgák. *** Humorisztikai felolvasás D. Leindenfrost Gyula urtól. — **„FEHÉR OTHELLO".** Vigjáték 1 felvonásban. — Francziából forditotta Bulyovszkyné. Személyzet: Hörcsögi Mór, tőzsér (50 éves) Sztarill Sándor ur. Piroska neje (18 éves) Frics Ilka k. a. Szelid, utczatisztitó ügynök Leska Nándor. Zsuzsi, szakácsné Frics Irma k. a. Szinhely, Pest, Hörcsögi lakásán. — Idő jelenkor. Végül táncz kivilágoskivirradtig. Ételek és italokról Torma István jó hirben álló vendéglős fog gondoskodni, ajánljuk a t. közönség figyelmébe.

* **Römer Simon** kereskedő tegnap váltott jegyet Weinberger Pepi kisasszonynyal. Áldás frigyökre.

* **Bihari Péter** budapesti tanár főiskolánk egykori hirneves növendéke ma tartja esküvőjét Szatmáron Iván Ilona urhölgygyel. Áldást kivánunk frigyükre.

* **A pünkost** bekövetkezéséhez rendesen eső reménye is van csatolva, mely ez alkalommal meg is felelt a várakozásnak.

* **A messiás** talán nem váratik hőbb remények között az illetők részéről, mint a társadalomban „cselédség" nevet viselő nép által a pünkost; s még az ennek bekövetkeztéig sokat szenvedett mindkétnemüek nem találták elégnek a tegnap délutáni szabadban mulatást, hanem folytatását rendezték a Bárány-csapszékben egész reggelig; természetesen — a kellő rendőri óvintézkedések megtétetvén.

* **Három szegény legény** kisértetett be tegnapelőtt a b.-ujvárosi csendbiztos által; a kikre nehezül a gyanu, hogy a Köselyszegben Rab L. tanyáján közelebb végbevitt rablás elkövetői lettek volna.

* **Hatvanutczán** egy 10—12 éves jóházból való gyermek az utczán levő kőrakásból egy darabot felvett s egy ott elmenő hasonkoru gyermeknek arczához vágta, ugy hogy az éles kő a gyermeken veszélyes sebet ejtett.

* **Városunkban** a sokaktól becsült s szeretett Farkascsaládot ismét gyász érte. Farkas Ida szeretett férje Lázár Imre ügyvéd szombaton Szilágy-Somlyón elhunyt.

* **A „Magyar Compass"** 1875. évi III. évfolyama már sajtó alatt lévén, a szerkesztő Mihók Sándor, nevezetesen az iparos részvénytársulatokat és segélyzőegyleteket ezen uton is kéri, hogy mérlegeiket és a kérdő ivet forduló postával hozzá küldjék be.

* **Megjelent** s szerkesztőségünkhöz beküldetett az „Otthon" májusi füzete a következő tartalommal. Petőfiné Szendrey Julia. Lauka Gusztávtól. Nyiri hangok (költemény) — Thót Endrétől. A várvavárt (beszély) G. Büttner Juliától. A darvakhoz (Balassa Bálint költeménye) közli Thaly Kálmán. A szerelmes arszlán (elbeszélés) Anadée Achardtól. Mütárlat. Prém Józseftől. Irodalmi szemle. Ajánljuk e becses vállalatot a szépirodalom barátainak figyelmébe.

— **Bécsi tőzsde** máj. 18. (Távirati tudósitás.) Ezüst 102 65, cs. arany 5.29—; Napoleonarany 8.90

Felelős szerkesztő:
SZATMÁRI KÁROLY.

Nyilttér.

Köszönetnyilvánitás.

Nem mulaszthatom el, szülésznő Fehér Sámuelné asszonynak szives köszönetemet nyilvánitani a miatt, hogy ámbár nőm eddigelé már három gyermekét halva szülte el, most Fehér Sámuelné asszony fáradhatlan szorgalmának sikerült gyermekemet a csaknem halva szülés veszélyétől megmentenie, az életnek átadván, már egy hónapos, életének örvendhetem.

Azért szülésznő Fehér Sámuelnét, a kinek lakása kisujutczán 1755-ik szám alatti orvos Juhász-féle házban van, — a közönség pártfogásába melegen ajánlom. Kónya Sándor asztalos.

180 1—

HIRDETÉSEK.

Lakváltoztatás.

Tisztelettel alólirottnak van szerencséje a t. cz. közönséget értesiteni, hogy eddig piacz-utczán lévő **kávé forrási üzletét, folyó május 20-tól fogva** csapó-utcza **Kápolnási-féle** házba teszi, s a közönség szives pártfogásáért esedezik.

Tisztelettel

Kovács Zsuzsánna,
kávé forrás tulajdonos.

181. 1—2

PÉNZ 6% **kamatra,** birtokok, uradalmakra, ugy városi bérházak mint községi birtokokra egész Magyar- és Erdélyországban, akármely összegben folytonosan kapható a **Behördlich autor. Eskompte és Escomptevermittelungs-Comptoir** által in Wien. Stadt, Schottenhof, 12. Stiege. Thür 8. Levelek bérmentve és német nyelven kéretnek.

161. 10—10

A debreczeni könyv-, kő-, münyomda s kártyagyári részvénytársulat.

Egyháztér 338 sz. a. levő saját helyiségében f. év május 30-kán d. e. 10 órakor

KÖZGYÜLÉST

tart, melyre a részvényesek tisztelettel meghivatnak.

Tárgyak:

1. Igazgató üzleti jelentése az 1874-ik évről felülvizsgált mérleggel.
2. Osztalék meghatározása.
3. A kilépendő választmányi tagok, számvizsgáló s jegyzőkönyvhitelesitő bizottságok tagjai megválasztása.

Kelt Debreczenben, a választmánynak 1875-ik évi május 11-én tartott üléséből.

Szepessy Gusztáv, elnök. **Zivuska Ferencz,** jegyző.

Tizennegyedik kiadás (magyar nyelven 6-ik.)

A nemi élet titkai s veszélyei!

Értekezések nemzés-, terhesség-, önfertőzés-, magömlés-, sápkór-, fehérfolyás-, közösülési tehetetlenség-, női magtalanságról stb. ez utóbbi betegségek óv- és gyógymódjaival.

Függelékkel a bujakóros ragályról,

Dr. RODET lyoni orvos, ragály elleni legbiztosb pályakoszoruzott óvszeréről és kórtörténetekkel
Szülék-, nevelők- s mindkét nemü felnőtteknek nélkülözhetlen

HÁZIKÖNYV.

„Die Fortpflanzung des Menschen" czimü saját eredeti müvének III. kiadása után magyarul kiadá a szerző:

EIBER orvostudor,

a pestvárosi kórház kiérdeml. másodorvosa, gr. Wenckheim-féle v. uradalmi orvos, a kir. magyar természettudományi társulat rendes tagja.

A férfi és női ivarszerek bonctani ábráival.

Ára 1 frt; postán megküldve keresztkötés alatt 20 krral több, utánvétellel 40 krral több.
Megszerezhető a szerzőtől következő czim alatt:

Dr. Eiber Peten,
József-utczai 66. sz. saját házában.

182 1—10

Hölgyeknek nélkülözhetlen!!

RAVISSANTE.

Dr. Lejossétól Párisban. Csak a méregmentes, hivatalosan megvizsgált, tiszta és teljesen ártalmatlan **RAVISSANTE Dr. Lejosse-tól Parisban,** bir azon erővel, az emberi bőrt minden sérüléstől megmenteni, utóbajoktól megóvni és szépséget s ifjuságot biztositani. — A **„Ravissante"** naponkint egyszer az ujjhegygyel az arczra, vagy más testrészre dörzsöltetik és már a törölközés után tapasztalható a majdnem csodálatos hatás. Az arczon támadt ránczok és himlőhelyek elsimittatnak. — A **„Ravissante"** ifju arczszint idéz elő, a bőrt fehériti, frissiti és finomitja; eltávolit legrövidebb idő alatt szeplőt, májfoltokat, orrvörösséget, s a bőr minden tisztátlanságait.

Kapható Budapesten: Dr. Lejosse főraktárában, királyutcza 15-dik szám.

Debreczenben egyedül: Göltl Nándor ur gyógyszertárában.

Egy üveg ára 1 frt 50 kr. és 2 frt 50 kr.

Vidéki rendelmények **a legszigorubb titoktartás biztositása** mellett utánvéttel eszközöltetnek.

38 23—50

Pályázati hirdetmény.

Hajdu-Böszörmény város közönsége ref. imaházának tornyát felebb emeltetni, s uj tetőalá vétetni, a templomot pedig egészen elbontatva, a jelenleginél bővebb kiterjedésben ujból épittetni szándékozván, **az épitési tervrajzok** és **költségvetések** elkészitésére pályázatot hirdet.

A tervek s költségvetések **folyó évi julius 1-ső napjáig** H.-Böszörmény város **főhadnagyi hivatalához** nyujtandók be, hol egyszersmind az épitkezés tekintetében a vállalkozók bővebb felvilágositást s adatokat szerezhetnek.

A pályamüvek közül kettő, melyek leg jobbak és legczélszerübbeknek fognak mutatkozni s találtatni, és pedig az első 400 o. é. frttal, a 2-ik 200 forinttal lesznek dijjaztatva, a többi pályamü után — készitők — dijazásra vagy jutalmaztatásra igényt nem tarthatnak.

Hajdu-Böszörmény város templom épitési bizottsága részéről az 1875-ik évi május hó 3-ik napján tartott gyülés megbizásából

Karap Imre,
főjegyző.

179 1—3

Legjobb minőségü

VIZÁLLÓ CZÉMENT

Benczur eperjesi czémentgyárából

Mogyoróskán (Hanusfalvi posta)

kapható:

Debreczenben Geréby Fülöp urnál,
„ **Sesztina Lajos** „
Nyiregyházán Soltész Gyula „
Kis-Várdán Grosz Bernát „
Szatmárt Göbl Jakab „

172 2—20

886/1875. szám.

Árverési hirdetés.

A debreczeni kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság részéről közhirré tététik, miszerint a részben néhai **Falusi György** hagyatékához, részben ifju **Falusi György** és **Falusi Julianna** tulajdonához tartozó ingatlanok u. m. a debreczeni 2279. számu telekjegyzőkönyvben bejegyzett 2200 afrtra becsült hatvanutczai 1566 számu házastelek és 2 hold 850 négyszög öl ondódi föld, folyó 1875-ik évi **junius hó 9-dik** napján délutáni 3 órakor a tkvi irodában végrehajtó **Török Péter** által megtartandó önkéntes árverésen el fognak adatni.

Az árverési feltételek a következők:

Kikiáltási ár a becsérték, melynek 10 százaléka vagyis 220 afrt, az árverelni szándékozók által a kiküldött árverelő kezéhez bánatpénzül leteendő.

2. Az ingatlanok az 1-ső árverési határnapon csak becsáron felül vagy azon, a 2-dik árverési határnapon azonban becsáron alól is eladatnak.

3. A vételár 3 egyenlő részletben, és pedig a leütéstől számitva 1, 2 és 3 hónap alatt, az árverés napjától fogva járó 6 százalékos kamatával fentirt telekkönyvi hatóságnál lefizetendő, a bánatpénz az első részletbe tudatik.

4. Vevő a vett háznak a leütés után 15 nap mulva, a földnek pedig azonnal birtokába és használatába lép; tulajdonjoga azonban csak a vételár teljes lefizetése után fog hivatalból bekebeleztetni.

5. Vevő viseli az átirási kincstári dijat, és a vett ingatlanok után a leütéstől fogva eső mindennemü adó s egyéb terhet.

6. Ha vevő az árverési feltételeknek eleget nem tenne, a vett ingatlanok bármely érdekelt fél kérelmére a p. t. r. t 459. §. értelmében vevő kárára és veszélyére ujabban kitüzendő s csak egyszeri árverésen becsáron alul is el fognak adatni.

Egyszersmind azon jelzálogos hitelezők, kik nem e telekkönyvi hatóság székhelyén laknak, felhivatnak, hogy a vételár felosztása alkalmával leendő képviseltetésük végett ezen hatóság székhelyén megbizottat rendeljenek, s azok nevét és lakását az eladásig jelentsék be, ellenkező esetben a hivatalból kinevezett gondnok ügyvéd Ujvári István által fognak képviseltetni.

Azok pedig, — akik a lefoglalt ingatlanokra tulajdoni vagy más igényt érvényesithetni vélnek, felhivatnak, hogy igénykereseteiket ezen hirdetvény közzétételének utósó napjától számitandó 15 nap alatt — fentirt telekkönyvi hatósághoz nyujtsák be.

Kelt Debreczenben a kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóságnak 1875-dik évi április hó 23-dik napján tartott üléséből.

Boruzs József,
jegyző.

171 3—3

Debreczen, 1875. Nyom. a részv. társ. könyvnyomdájában. — Laptulajdonos Oláh Károly.